

CĂTRE: PRIMARIA MUNICIPIULUI BLAJ

ÎN ATENȚIA: GHEORGHE VALENTIN ROTAR
PRIMAR

AVOCAT CANCIU ALEXANDRU
COLABORATOR EXTERN ACHIZITII

REFERITOR LA: Concurs de solutii "Servicii Proiectare – Întocmire DALI, DTAC, PT+DE, Asistenta tehnica din partea proiectantului pentru obiectivul "Amenajare Urbană în Municipiul Blaj – Bulevardul Republicii, Strada Tudor Vladimirescu Parțial, Strada Popa Șapcă, Strada Astra, Strada Timotei Cipariu, Strada Mitropolit I. Vancea, Strada Petru Pavel Aron Parțial"

str. Pictor Arthur Verona,
nr. 19, 010312 București,
Romania

T: + 40 (0) 21 317 26 34
F: + 40 (0) 21 317 26 35
E: office@oar.archi

Organizarea și promovarea concursurilor de soluții este unul dintre obiectivele pe care Ordinul Arhitecților din România le urmărește de peste un deceniu. Salutăm și încurajăm inițiativele autorităților publice de a organiza astfel de concursuri printr-o procedură de concurs proprie, în condițiile descrise de L98/2016 și HG395/2016. Însă numai adoptarea procedurii de concurs de soluții nu este o garanție a calității rezultatului. Drumul de la idee la implementarea proiectului câștigător trebuie să respecte o serie de exigențe. Rolul acestor exigențe, pe care OAR le numește standarde, nu este numai acela de a promova buna practică în organizarea concursurilor de soluții, ci și de a sprijini un cadru de bună practică profesională după desemnarea soluției câștigătoare. Mai mult, prin afilierea la Uniunea Internațională a Arhitecților, OAR se angajează să respecte aceste standarde și să faciliteze adaptarea lor la condițiile legii achizițiilor publice în vigoare pe teritoriul României.

Standardele OAR-UIA de organizare a concursurilor de soluții nu au caracter obligatoriu pentru instituțiile publice care își propun organizarea unui astfel de concurs în condițiile legii, însă **OAR nu poate susține și promova acele concursuri de soluții care nu respectă aceste standarde.** Ele cuprind următoarele aspecte: (1) **corectitudinea procedurii de concurs** – timpul adecvat asigurat participanților, condiții clare de eligibilitate și proceduri transparente, acordarea a minimum 3 premii – premiul 1 echivalând cu valoarea contractului serviciilor de proiectare, conform legii achizițiilor, (2) **achiziția serviciilor de proiectare prin concurs** – cu o valoare a contractului și a premiilor corect apreciată în raport cu cerințele contractului și transparent justificată printr-o analiză de costuri, (3) **juriul** – anunțat odată cu

lansarea concursului, format dintr-o majoritate de arhitecți recunoscuți pe plan național/internațional, cu experiența relevantă în obiectul concursului, (4) **tema concursului construită pe un fundament deontologic** și susținută de studii, expertize tehnice, relevee, clarificarea situației juridice, (5) **asigurarea anonimatului** – principiu esențial al concursului, care asigură egalitatea de șanse, nediscriminarea și transparența în cadrul procedurii.

Fără urmărirea acestor principii de bună practică în organizarea unui concurs, soluția câștigătoare poate întâlni obstacole în faza de întocmire a documentației tehnice pentru avizarea lucrărilor și, ulterior, în faza de implementare. De aceea, în virtutea obligației organizației noastre de a apăra calitatea mediului construit și exercitarea profesiei, OAR recomandă tuturor autorităților contractante care organizează concursuri, **să urmărească standardele de bună practică pe care le promovăm**. Aceste standarde sunt condiții care asigură succesul procedurii și finalmente al investiției și trebuie să se regăsească în documentele achiziției. Aceste standarde lucrează în sprijinul profesiei de arhitect și asigură drumul corect de la idee la implementarea unei soluții câștigătoare. În final, respectarea acestor standarde vine, în aceeași măsură, și în sprijinul autorităților contractante.

În urma solicitării Municipiului Blaj de a recomanda către membrii organizației participarea la concursul “Amenajare Urbană în Municipiul Blaj – Bulevardul Republicii, Strada Tudor Vladimirescu Parțial, Strada Popa Șapcă, Strada Astra, Strada Timotei Cipariu, Strada Mitropolit I. Vancea, Strada Petru Pavel Aron Parțial” către membrii organizației”, transmisă către OAR prin comunicarea electronică din data de 19 octombrie 2020, Departamentul Concursuri a analizat documentația concursului, sesizând o serie de nereguli. Anexa 1 a prezentei adrese detaliază aceste observații. Le rezumăm astfel:

I. Pe de o parte, neregulile identificate se referă la **probleme ale procedurii de achiziții**. (1) Atragem atenția asupra unor neclarități în cerințele legate de Propunerea Financiară – modelul pe care trebuie să îl prezinte participanții nu este inclus în documentație, deși trimiterea către acesta apare în lista documentelor de participare, care urmează a fi introduse într-un plic sigilat. (2) Tot în ceea ce privește aspectele procedurale, semnalăm faptul că semnarea pieselor de concurs (cerință exprimată prin punctul 3.4 „Conținutul soluțiilor” din Regulamentul concursului) reprezintă ruperea anonimatului participanților, în ciuda folosirii unui simbol alfanumeric de identificare.

II. Pe de altă parte, **standardele OAR** numite anterior sunt încălcate, din păcate, într-o mare măsură. Apreciem în mod special faptul că acest concurs urmărește contractarea câștigătorului, fapt demonstrat de includerea modelului de contract în documentația concursului. Cu toate acestea,

- (1) Juriul concursului nu este anunțat, expunând participanții la riscul unui conflict ulterior de interese.
- (2) În urma concursului nu se acordă premii – o condiție pe care ne dorim ca toate concursurile pe care le promovăm să o întâlnească, ca mijloc de recunoaștere a eforturilor specialiștilor care participă la concurs.
- (3) Documentația concursului nu cuprinde documentul justificativ pentru valoarea investiției și a contractului de servicii de proiectare, iar participanților li se solicită estimarea investiției ca piesă de concurs – Memoriul tehnic, cu implicarea riscului de elaborare a unor soluții al căror cost de implementare este nerealist. În plus, apare, astfel, riscul ca prețul cel mai mic să fie preferat în locul calității arhitecturale.
- (4) O altă problemă este reprezentată de lipsa studiilor care să fundamenteze tema concursului – și, mai mult, de lipsa documentației suport care să asigure redactarea ei.
- (5) Nepublicarea unui calendar de concurs, chiar fără specificarea unor date calendaristice, nu vine în sprijinul demonstrării transparenței procedurii – care e termenul limită de solicitare a clarificărilor? Cât timp durează jurizarea? ș.a.

str. Pictor Arthur Verona,
nr. 19, 010312 București,
România

T: + 40 (0) 21 317 26 34
F: + 40 (0) 21 317 26 35
E: office.oar@gmail.com

III. În final, dorim să atragem atenția asupra faptului că nerezervarea serviciilor contractate prin acest concurs de soluții profesiei de arhitect/urbanist implică încălcarea legislației în domeniu – L50/1991 și HG 907/2016, câtă vreme ele sunt definite ca „servicii de proiectare.”

Din păcate, neregulile amintite ne împiedică să dăm curs solicitării de a populariza acest concurs în rândul membrilor OAR. Ne dorim să sprijinim Municipiul Blaj în eforturile sale viitoare de organizare a unor concursuri de soluții printr-o procedură proprie. Câtă vreme acestea vor căuta să respecte standardele profesionale susținute de OAR, ne angajăm să le promovăm negreșit.

Cu stimă,

arh. Alexandru Găvozdea
Președinte
Ordinul Arhitecților din România

arh. Mirona Crăciun
Consilier Concursuri
Ordinul Arhitecților din România

ANEXA 1

str. Pictor Arthur Verona,
nr. 19, 010312 București,
Romania

T: + 40 (0) 21 317 26 34
F: + 40 (0) 21 317 26 35
E: office.oar@gmail.com

NEREGULI IDENTIFICATE ÎN DOCUMENTAȚIA CONCURSULUI DE SOLUȚII "SERVICII PROIECTARE – ÎNTOCMIRE DALI, DTAC, PT+DE, ASISTENTA TEHNICA DIN PARTEA PROIECTANTULUI PENTRU OBIECTIVUL "AMENAJARE URBANĂ ÎN MUNICIPIUL BLAJ – BULEVARDUL REPUBLICII, STRADA TUDOR VLADIMIRESCU PARȚIAL, STRADA POPA ȘAPCĂ, STRADA ASTRA, STRADA TIMOTEI CIPARIU, STRADA MITROPOLIT I. VANCEA, STRADA PETRU PAVEL ARON PARȚIAL"

ANUNȚ NR. DC1000136 ÎN SISTEMUL ELECTRONIC DE ACHIZIȚII PUBLICE – SEAP

I. NEREGULI PROCEDURALE

1. Neconcordanțe între documentele procedurii de atribuire: neclaritatea modului de prezentare a Propunerii Financiare

Deși punctul 3.6 al Regulamentului indică faptul că participanții vor prezenta un deviz estimativ al misiunilor de proiectare – Propunere Financiară, care va fi introdus în ambalajul proiectului alături de propunerea tehnică (planșele de concurs), lipsește modelul Propunerii Financiare destinat participanților. Propunerea Financiară apare în cuprinsul Anexei „Formulare PROIECTARE,” dar nu și în conținutul acestui document. Tabelul care conține misiunile arhitectului contractat este cuprins, în schimb, în documentul „tematica concursului,” fără mențiunea că acesta reprezintă forma de tabel care va fi predată de către toți concurenții. Atragem atenția asupra faptului că formularele de participare cuprinse în anexa „Formulare PROIECTARE” sunt introduse într-un plic secretizat, în timp ce Propunerea Financiară este o piesă de concurs, obiect al jurizării.

2. ÎNCĂLCAREA ANONIMATULUI

În ciuda bunei intenții de utilizare a simbolului de identitate alfanumeric în cadrul procedurii de anonimizare, nota referitoare la punctul 3.4 „Conținutul soluțiilor” din Regulamentul concursului arată următoarele:

„NOTĂ

- toate piesele desenate pot fi reprezentate prin orice mijloace grafice 2d și 3d **și vor fi semnate olograf sau electronic**

- *piesele tiparite din programe de desenare vor fi semnate olograf*"
Atragem atenția asupra faptului că **semnarea electronică sau olografă a pieselor de concurs jurizate duce la ruperea anonimatului.**

str. Pictor Arthur Verona,
nr. 19, 010312 București,
Romania

T: + 40 (0) 21 317 26 34
F: + 40 (0) 21 317 26 35
E: office.oar@gmail.com

Amintim faptul că respectarea anonimatului participanților este o condiție fundamentală pentru un concurs de soluții care urmează principiul transparenței, atât din perspectiva Legii achizițiilor (L98/2016), cât și a standardelor profesionale ale OAR.

II. ÎNCĂLCAREA STANDARDULUI OAR-UIA

1. Nepublicarea Juriului în momentul lansării concursului

Conform HG395/2016, ART. 99, punctul 2, Juriul este format din „cel puțin 3 membri, persoane fizice **independente** față de concurenți.” Neanunțarea formulei complete a Juriului și **adăugarea unor membri ulterior lansării concursului** (data lansării concursului în SEAP) **atrage invalidarea ofertelor unor concurenți** (conform L98/2016, ART. 62, punctul 3) care ar putea avea legătură cu Juriul și a căror participare în concurs poate crea un conflict de interese (în oricare dintre situațiile descrise în L89/2016, ART.60). Considerăm că se încalcă, astfel, principiul transparenței și cel al tratamentului egal, menționate în L98/2016 ART. 2, punctul 2, **în condițiile în care participanții nu au avut acces la această informație de la bun început.**

În completarea L98/2016 și HG395/2016, *Regulamentul Concursurilor de Arhitectură și/sau Urbanism* adoptat de Consiliul național al Ordinului Arhitecților din România în 31 octombrie 2005 menționează explicit, la punctul D, alin. 4, faptul că Juriul: „va fi numit înainte de lansarea concursului, fiind nominalizat în regulamentul acestuia **și nu poate fi modificat pe parcursul desfășurării concursului.**”

2. Neacordarea de premii

Conform *Ghidului de bune practici* al OAR (cap. 1. *Aspecte introductive*, pct. 1.3. *Aspecte generale*) și conform recomandărilor Uniunii Internaționale a Arhitecților (UIA) și UNESCO pentru organizarea concursurilor, **OAR susține concursurile în cadrul cărora sunt acordate minimum 3 premii**, asigurând remunerarea locurilor 2 și 3 pentru munca depusă la ofertare, respectiv premiul 1, cu valoarea contractului de proiectare aferent achiziției.

3. Lipsa documentului „Justificarea plafonului maxim de investiție și proiectare” din documentația concursului, precum și lipsa valorii estimate a investiției

str. Pictor Arthur Verona,
nr. 19, 010312 București,
Romania

T: + 40 (0) 21 317 26 34
F: + 40 (0) 21 317 26 35
E: office.oar@gmail.com

Cunoașterea bugetului total estimat (valoarea totală estimată a investiției) de către participanții la concurs este crucială pentru elaborarea unor soluții care **pot merge spre implementare, fără ca partea arhitecturală să fie afectată ulterior**. Standardele de bună practică asumate de OAR în organizarea concursurilor de soluții urmăresc atât desfășurarea corectă a procedurii, cât și promovarea principiilor de bună practică profesională. În acest sens, scopul oricărui concurs de soluții urmărește **implementarea soluției câștigătoare sub coordonarea arhitectului proiectant**.

Nepublicarea documentului justificativ pentru calculul valorii totale de investiție și proiectare, pe care Autoritatea Contractantă și Organizatorul Concursului sunt obligați să îl pregătească, conform L98/2016 și HG395/2016, acuză netransparența procedurii. În lipsa acestui document, modul în care a fost calculată valoarea contractului de proiectare nu reiese în niciun mod din documentația concursului.

În plus, cerința de a estima prețul implementării de către participanți în cadrul Memoriului Tehnic, parte din oferta tehnică înscrisă în concurs (cuprinde capitolele Descrierea investiției, Datele tehnice ale investiției, Costurile estimative ale investiției, Analiza Cost-beneficiu) contravine recomandărilor UIA adoptate de OAR, care reies în mod direct din Regulamentul UIA pentru organizarea concursurilor de arhitectură (2017) și riscă să compromită justa evaluare a calității proiectului, în favoarea selectării prețului cel mai mic pentru implementare: „Concurenților nu ar trebui să le fie cerută o estimare de cost pentru implementarea proiectului. Clientului i se recomandă să mandateze un specialist independent care să estimeze costul, așa încât să fie asigurată o metodă relevantă pentru evaluarea costurilor proiectelor de pe lista scurtă. Estimarea costurilor nu ar trebui să constituie un factor determinant pentru decizia juriului. Clientul poate, însă, să le solicite participanților calculul suprafeței totale (metri pătrați) sau al volumului (metri cubi) soluției, conform metodei specificate de programul arhitectural, sau să le ceară consultanților de specialitate să estimeze suprafețele proiectelor de pe lista scurtă, pentru a putea facilita compararea acestora de către Juriu.” (punctul 4.3, pagina 17, Disponibil online la: <https://www.uia-architectes.org/webApi/uploads/ressourcefile/32/uiacompetitionguide.pdf>)

Această încălcare a standardului de bună practică profesională susținut de OAR afectează fundamental corectitudinea, transparența procedurii de concurs și în final rezultatul (implementarea) proiectului câștigător.

4. Lipsa studiilor care să fundamenteze tema concursului

Așa cum arată Ghidul de bune practici OAR, concursul de soluții este cea mai potrivită procedură pentru investițiile publice de natură arhitectural-urbanistică, „**cu condiția esențială a unei bune organizări, de la fundamentarea și alcătuirea temei la desfășurarea propriu-zisă a procedurii**” (punctul 1.1, pagina 5, Ghid de bune practici pentru organizarea concursurilor de soluții de arhitectură/urbanism, 2018, punctul 2.4., pagina 20. Disponibil online către public, la adresa: <https://www.oar.archi.ro/concursuri/stiri/ghid-oar-de-bune-practici-pentru-organizarea-de-concursuri-de-solutii>).

str. Pictor Arthur Verona,
nr. 19, 010312 București,
Romania

T: + 40 (0) 21 317 26 34
F: + 40 (0) 21 317 26 35
E: office.oar@gmail.com

Un pachet de concurs (documentația completă a procedurii de concurs) agreat de OAR poate conține următoarele materiale (cu posibilitatea includerii altor studii specifice obiectului concursului sau a înlocuirii lor cu alt tip de studii necesare fundamentării minime a unui proiect înscris în concurs): **Studii** – Studiu istoric - Studiu dendrologic/ peisagistic - Studiu de trafic/ mobilitate urbană - Studiu sociologic/ Consultarea populației, **Expertize tehnice** – Ridicare topografică - Studiu geotehnic - Expertiză structurală, **Puncte de vedere** – Comisie monumente - Alte entități (de ex. CFR, Apele Române), **Documentație suport** (în format editabil) – Relevu/plan cadastral/ridicare topografică, **Documentație de urbanism și avize** – Certificat de urbanism - Extras de carte funciară - Extras din Planul Urbanistic General. Nerespectând acest principiu (determinant pentru o soluție adecvată și corectă profesional), documentația concursului pentru amenajarea urbană în Municipiul Blaj cuprinde un singur plan de situație în format jpg, în două variante – „plan străzi” și „plan străzi detaliat”. Nu există niciun document în format .dwg care să cuprindă delimitarea clară a ariei de implementare, marcată pe ridicarea topografică, de la care să pornească redactarea unui proiect de concurs.

Lipsa unor studii minimale care să fundamenteze configurarea unor soluții pentru acest concurs – ridicare topo, studiu istoric, studiu geotehnic, precum și lipsa consultării populației (etapă obligatorie prin lege) reprezintă o încălcare a standardelor de bună practică profesională promovate de OAR.

Riscurile unei astfel de documentații incomplete sunt: soluții neadecvate situației reale, imposibilitatea de a propune soluții tehnice corespunzătoare și, implicit, de evaluare a unui buget realist pentru investiție și, în final, imposibilitatea de implementare a proiectului câștigător.

5. Calendarul concursului

Timpul scurt acordat participanților

De la data lansării concursului în SEAP (15.10.2020) la data limită pentru înscrierea proiectelor în concurs (20.11.2020) se scurge aproximativ o lună – timpul acordat participanților pentru dezvoltarea soluțiilor. Acest timp este insuficient pentru elaborarea unor soluții dezvoltate cu profesionalism, mai ales în contextul lipsei studiilor de fundamentare a temei. Mai mult, Memoriul tehnic, parte din oferta tehnică depusă de participanți, solicită informații care reduc și mai mult timpul de elaborare a soluțiilor de concurs.

Netransparența calendarului de concurs

Regulamentul concursului nu dă informații clare despre procedurile specifice de concurs: cât timp durează verificarea proiectelor de către secretariat? Câte zile durează Jurizarea? Care e data limită pentru trimiterea întrebărilor din partea participanților? Când vor fi publicate în SEAP răspunsurile? Câte sesiuni de întrebări și răspunsuri vor avea loc? Din păcate, nepublicarea datelor calendaristice ale tuturor etapelor concursului nu vine în sprijinul asigurării transparenței procedurale.

III. CONSIDERENTE PROFESIONALE

Nerezervarea prestării serviciilor de proiectare profesiei de arhitect

Deși OAR susține și concursurile care nu sunt adresate arhitecților/urbaniștilor sau care nu sunt adresate exclusiv arhitecților/urbaniștilor, Punctul III.2.1. al *Fișei de Date a Achiziției*, precum și punctul 2 al Regulamentului – Participarea la concurs, arată că prestarea serviciilor **nu** este rezervată unei anumite profesii. Având în vedere faptul că serviciile avute în vedere de contractul care urmează să fie atribuit în urma concursului sunt definite ca **servicii de proiectare**, considerăm **ne-rezervarea prestării acestor serviciilor unei anumite profesii încalcă L50/1991 și HG 907/2016**, întrucât prestarea acestor servicii are ca scop întocmirea documentației pentru obținerea Autorizației de Construire în baza L50/1991. Așadar, serviciile de proiectare atribuite **nu pot fi prestate de alți profesioniști** în afara arhitecților/urbaniștilor cu drept de semnătură, conform L50/1991).

str. Pictor Arthur Verona,
nr. 19, 010312 București,
Romania

T: + 40 (0) 21 317 26 34
F: + 40 (0) 21 317 26 35
E: office.oar@gmail.com

IV. CONCLUZII

OAR susține organizarea concursurilor de soluții de către Autoritățile Contractante publice, însă, în ciuda bunelor intenții ale Municipiului Blaj în organizarea acestui concurs de soluții, încălcarea standardelor profesionale și de concurs OAR (ruperea anonimatului, nepublicarea Juriului, lipsa premiilor, lipsa documentului justificativ pentru valoarea investiției și a serviciilor de proiectare, tema nefundamentată de studii, timpul scurt de elaborare a soluțiilor, netransparența calendarului de concurs) ne împiedică să recomandăm concursul membrilor organizației.

Sprrijinim efortul tuturor instituțiilor publice de a organiza concursuri printr-o procedură proprie și asigurăm Autoritățile Contractate că OAR va promova orice concurs de soluții de arhitectură/urbanism care respectă aceste standarde.

arh. Ilinca Pop

Arhitect Referent Concursuri
Ordinul Arhitecților din România

arh. Mirona Crăciun

Consilier Concursuri
Ordinul Arhitecților din România

str. Pictor Arthur Verona,
nr. 19, 010312 București,
România

T: + 40 (0) 21 317 26 34
F: + 40 (0) 21 317 26 35
E: office.oar@gmail.com